

Б Ы БЫБЬ. БЫБЬБЬ. БЫБЬБЬ. БЫБЬ

Уважаемый Маулен Сагатханулы!

Обращаем Ваше внимание на серьезную обеспокоенность граждан Казахстана, общественных и правозащитных организаций, в связи с обсуждением в Сенате проекта Закона **«О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам обеспечения прав женщин и безопасности детей»**, в рамках которого также рассматривается вопрос о криминализации насилия в общественной и семейно-бытовой сферах. В процессе обсуждения содержание законопроекта намеренно искажается со стороны деструктивных групп, что фактически ставит под угрозу принятие такого нужного для страны закона!

В наши дни борьба с насилием становится национальной задачей государственного масштаба, поэтому затягивание процедуры принятия этого закона вызывает глубокую озабоченность и тревогу!

Президент Казахстана, Касым-Жомарт Токаев [в интервью газете "Egemen Qazaqstan"](#) четко обозначил свою позицию по вопросу ужесточения наказания за семейно-бытовое насилие. Указом Главы государства “О Плана действий в области прав человека и верховенства закона” предусмотрено ужесточение уголовного законодательства в области семейно-бытового насилия, что предполагает, в том числе, расширение сферы действия уголовного права за счет включения в Уголовный кодекс новых составов - побои и умышленное причинение легкого вреда здоровью, наиболее распространенных форм семейно-бытового насилия.

Семейно-бытовое насилие является серьезной проблемой, которая требует немедленного и эффективного реагирования со стороны законодательного органа. Принятие соответствующего законодательства о криминализации таких преступлений является необходимым шагом в защите прав и безопасности всех членов нашего общества, особенно женщин и детей.

Декриминализация семейно-бытового насилия в 2017 году привела к повальной безнаказанности и как результат - к стремительному росту преступности в семейно-бытовой сфере, наиболее наглядно последствия этого проявились в жестоком убийстве Салтанат Нукуновой в 2023 году, которое потрясло казахстанское общество и все международное сообщество, и за судебным процессом над убийцей которой в настоящее время следит вся страна.

По имеющейся у нас информации, в Сенате проводятся кулуарные и официальные встречи сенаторов с активистами маргинальных и деструктивных объединений. Представители и аффилированные лица этих группировок уже были осуждены за совершение преступлений против половой свободы и половой неприкосновенности несовершеннолетних и в пропаганде сепаратизма. Уже много лет эти лица ведут работу по дестабилизации ситуации в стране, препятствуя принятию наиболее прогрессивных законопроектов, направленных на развитие общества и защиту прав человека.

Так, в 2020 году в результате манипулирования общественным мнением и распространением фейковой информации им удалось добиться отзыва из Мажилиса Парламента первоначальной редакции законопроекта о противодействии семейно-бытовому насилию и его дальнейшему продвижению. Тогда все так же начиналось с рабочих встреч с депутатами, которые они используют в целях дискредитации законопроекта и самих парламентариев в глазах граждан, тем самым оказывая на них давление. При этом за четыре года эти же маргинальные группировки не защитили ни одного ребенка и ни одну женщину от насилия.

Все, что они делают, это запугивание населения ложной информацией о якобы негативных последствиях принятия важных законов по правам человека, что ведет к росту социальной напряженности и недоверию общества к органам власти.

Мы призываем всех членов Сената Парламента РК выступить в защиту законопроекта **по вопросам обеспечения прав женщин и безопасности детей** и не допустить подмены интересов общества интересами маргинальных группировок, цель которых несовместима с целями нашего государства по созданию общества с нулевой терпимостью к любым формам насилия. Также просим обратить внимание, что [петиция](#) за криминализацию семейно-бытового насилия изъявила волю народа в составе как минимум **150 000 верифицированных подписей** граждан Республики Казахстан, и мнение малочисленных радикальных группировок не должны иметь приоритет над мнением большинства.

Только совместными усилиями мы сможем обеспечить безопасность женщин и детей и создать справедливое общество, основанное на принципах законности и уважения прав человека.

Призываем депутатов Сената принять закон об обеспечении прав женщин и безопасности детей в максимально разумные сроки. Каждый день промедления со стороны депутатов стоит жизни и здоровья наших граждан, подвергающихся насилию.

Инициативная группа:

Ажигулова Халида Канатбековна, доктор права PhD, ассоциированный профессор права Евразийского технологического университета, со-автор Национального доклада по противодействию семейно-бытовому насилию в Республике Казахстан 2021 года, член Рабочих групп Мажилиса и Сената Парламента РК по рассмотрению проекта закона «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам обеспечения прав женщин и безопасности детей»,

Елена Швецова, исполнительная директорка ОФ «Еркіндік Қанаты»,

Айтбек Амангелді, основатель волонтерского движения помощи пострадавшим от бытового насилия,

Асем Жапишева, медиа-менеджер, гражданская активистка,

Муслим Хасенов, PhD по юриспруденции, ассоциированный профессор Maqsut Narikbayev University, омбудсмен молодых ученых Национальной академии наук при Президенте РК, член Национальной комиссии по делам женщин и семейно-демографической политике при Президенте РК, Клуба молодых экспертов при Сенате Парламента РК, Общественной палаты при Мажилисе Парламента РК, Научно-консультативного совета при Конституционном Суде РК,

Серик Беркамалов, исполнительный директор РОО “Казахстанский союз юристов”, член Общественного совета АДГС РК, Клуба молодых экспертов при Сенате РК, Конкурсной комиссии по отбору судей Высшего судебного совета РК. Почетный юрист Казахстана,

Динара Смаилова, президент общественного фонда #НеМолчиKZ, руководитель центральноазиатской коалиции общественников #НеМолчиАзия,

Алмат Мухамеджанов, председатель попечительского совета общественного фонда #НеМолчиKZ.

**Қазақстан Республикасы Парламенті
Сенатының Төрағасына
М. С. Әшімбаевқа**

Құрметті Мәулен Сағатханұлы!

Сенатта "Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әйелдер құқықтары мен балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Заң жобасын талқылауға оның шеңберінде қоғамдық және отбасылық-тұрмыстық салалардағы зорлық-зомбылықты қылымыстандыру туралы мәселе қаралуына байланысты Қазақстан азаматтарының, қоғамдық және құқық қорғау ұйымдарының елеулі алаңдаушылығына назарларыңызды аударамыз. Талқылау барысында заң жобасының мазмұны деструктивті топтар тарапынан әдейі бұрмаланып, іс жүзінде ел үшін өте қажетті заңның қабылдануына қауіп төндіріп отыр!

Қазіргі уақытта зорлық-зомбылықпен күресу мемлекеттік ауқымдағы ұлттық міндетке айналуға, сондықтан бұл заңды қабылдау процедурасын кешіктіру бізде алаңдаушылық тудырады!

Қазақстан президенті Қасым-Жомарт Тоқаев ["Egemen Qazaqstan" газетіне берген](#) сұхбатында отбасылық-тұрмыстық зорлық-зомбылық үшін жазаны қатаңдату мәселесі бойынша өз ұстанымын нақты атап өтті. Мемлекет басшысының "адам құқықтары мен заңның үстемдігі саласындағы іс-қимыл жоспары туралы" Жарлығымен отбасылық-тұрмыстық зорлық - зомбылық саласындағы қылмыстық заңнаманы қатаңдату көзделген, бұл, оның ішінде, қылмыстық кодекске жаңа құрамдарды- ұрып-соғуды және денсаулыққа қасақана жеңіл зиян келтіруді, отбасылық-тұрмыстық зорлық-зомбылықтың неғұрлым кең таралған нысандарын енгізу есебінен қылмыстық құқықтың қолданылу аясын кеңейтуді көздейді.

Отбасылық-тұрмыстық зорлық-зомбылық - бұл заң шығарушы органның дереу және тиімді әрекет етуін талап ететін күрделі мәселе. Мұндай қылмыстарды қылымыстандыру туралы тиісті заңнаманы қабылдау біздің қоғамның барлық мүшелерінің, әсіресе әйелдер мен балалардың құқықтары мен қауіпсіздігін қорғаудағы қажетті қадам болып табылады.

2017 жылы отбасылық-тұрмыстық зорлық-зомбылықты қылмыссыздандыру жалпы жазасыздыққа әкелді және нәтижесінде - отбасылық-тұрмыстық саладағы қылмыстың тез өсуіне әкелді. Бұның салдары 2023 жылы Салтанат Нүкенованың қатыгездікпен өлтірілуі айқын көрсетті, бұл қазақстандық қоғамды және бүкіл халықаралық қауымдастықты дүр сілкіндірді. Бүгін бүкіл ел Қ.Бишимбаевқа қатысты сот процесін бақылап отыр.

Бізде бар ақпарат бойынша Сенатта сенаторлардың маргиналды және деструктивті бірлестіктердің белсенділерімен кулуарлық және ресми кездесулері өткізіліп жатыр. Осы топтардың өкілдері мен аффилиирленген тұлғалары кәмелетке толмағандардың жыныстық бостандығы мен жыныстық қол сұғылмаушылығына қарсы қылмыстар жасағаны және сепаратизмді насихаттағаны үшін сотталды. Көптеген жылдар бойы бұл адамдар қоғамды дамытуға және адам құқықтарын қорғауға бағытталған ең прогрессивті заң жобаларын қабылдауға кедергі келтіріп, елдегі жағдайды тұрақсыздандыру бойынша жұмыс жүргізіп келеді.

Мәселен, 2020 жылы қоғамдық пікірді манипуляциялау және жалған ақпаратты тарату нәтижесінде олар Парламент Мәжілісінен отбасылық-тұрмыстық зорлық-зомбылыққа қарсы іс-қимыл және оны одан әрі ілгерілету туралы заң жобасының бастапқы редакциясын кері қайтарып алуға қол жеткізді. Солай депутаттармен жұмыс кездесулерінен бастап, заң жобасын және парламентшілердің өздерін ел алдында беделін түсіру үшін пайдаланып, осылайша заң жобасына қысым жасайды. Сонымен қатар, төрт жыл ішінде сол маргиналды топтар бірде-бір баланы және бірде-бір әйелді зорлық-зомбылықтан қорғаған жоқ. Мұның бәрі-халықты адам құқықтары туралы маңызды заңдардың қабылдануының жағымсыз салдары туралы жалған ақпаратпен қорқытып, әлеуметтік шиеленістің өсуіне және қоғамның билік органдарына деген сенімсіздігіне әкеледі.

Біз ҚР Парламенті Сенатының барлық мүшелерін әйелдердің құқықтары мен балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері жөніндегі заң жобасын қорғауға және мемлекетіміздің зорлық-зомбылықтың кез келген түріне нөлдік төзімділікпен қоғам құру жөніндегі

мақсаттарына сәйкес келмейтін маргиналды топтардың мүдделерімен қоғам мүдделерін алмастыруға жол бермеуге шақырамыз. Сондай-ақ, отбасылық-тұрмыстық зорлық-зомбылықты қылымыстандыруға арналған [петиция](#) Қазақстан Республикасы азаматтарының кемінде **150 000 верификацияланған қолдары** бар халықтың еркін білдіргеніне және шағын радикалды топтардың пікірі көпшіліктің пікірінен басым болмауы тиіс екеніне назар аударуды сұраймыз.

Тек бірлескен күш-жігермен біз әйелдер мен балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ете аламыз және заңдылық пен адам құқықтарын құрметтеу қағидаттарына негізделген әділ қоғам құра аламыз.

Сенат депутаттарын әйелдердің құқықтары мен балалардың қауіпсіздігін барынша ақылға қонымды мерзімде қамтамасыз ету туралы заң қабылдауға шақырамыз. Депутаттар тарапынан кейінге қалдырылған әрбір күн Зорлық-зомбылыққа ұшыраған азаматтарымыздың өмірі мен денсаулығына тұрарлық.

Бастамашыл топ:

Ажигулова Халида Қанатбекқызы, PhD құқық докторы, Еуразиялық технологиялық университетінің құқық қауымдастырылған профессоры, 2021 жылғы Қазақстан Республикасындағы отбасылық-тұрмыстық зорлық-зомбылыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі Ұлттық баяндаманың тең авторы, "Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне құқықтарды әйелдер мен балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" заң жобасын қарау бойынша ҚР Парламенті Мәжілісі мен Сенатының жұмыс топтарының мүшесі,

Елена Швецова, "Еркіндік Қанаты" ҚҚ атқарушы директоры,

Айтбек Амангелді, Тұрмыстық зорлық-зомбылықтан зардап шеккендерге көмек көрсету еріктілер қозғалысының негізін қалаушы,

Әсем Жапишева, Медиа-менеджер, азаматтық белсенді,

Мұслим Хасенов, Құқықтану бойынша PhD, Maqсут narikbayev University қауымдастырылған профессоры, ҚР Президенті жанындағы Ұлттық Ғылым академиясының жас ғалымдарының омбудсмені, ҚР Президенті жанындағы Әйелдер істері және отбасылық-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссияның, ҚР Парламенті Сенаты жанындағы Жас сарапшылар клубының, ҚР Парламенті Мәжілісі жанындағы Қоғамдық палатаның, Конституциялық Сот жанындағы Ғылыми-консультативтік кеңестің мүшесі,

Серік Беркамалов, "Қазақстан заңгерлер одағы" РҚБ атқарушы директоры, ҚР МҚА Қоғамдық Кеңесінің, ҚР Сенаты жанындағы жас сарапшылар клубының, ҚР Жоғары Сот Кеңесінің судьяларын іріктеу жөніндегі конкурстық комиссияның мүшесі. Қазақстанның құрметті заңгері,

Динара Смаилова, #НемолчиKZ қоғамдық қорының президенті, #НеМолчиАзия Орталық Азия қоғамшыларының коалициясының жетекшісі,

Алмат Мұхамеджанов, #НемолчиKZ қоғамдық қорының қамқоршылық кеңесінің төрағасы.